

The VTT logo consists of the letters 'VTT' in a white, bold, sans-serif font, centered within an orange square. The background of the slide features a repeating pattern of stylized, interlocking shapes in orange, blue, white, and black, creating a sense of depth and movement.

VTT

Hydrogen Underground (HUG)

BF Co-Research project

25/01/2024 VTT – beyond the obvious

Tausta

VTT

NORWAY

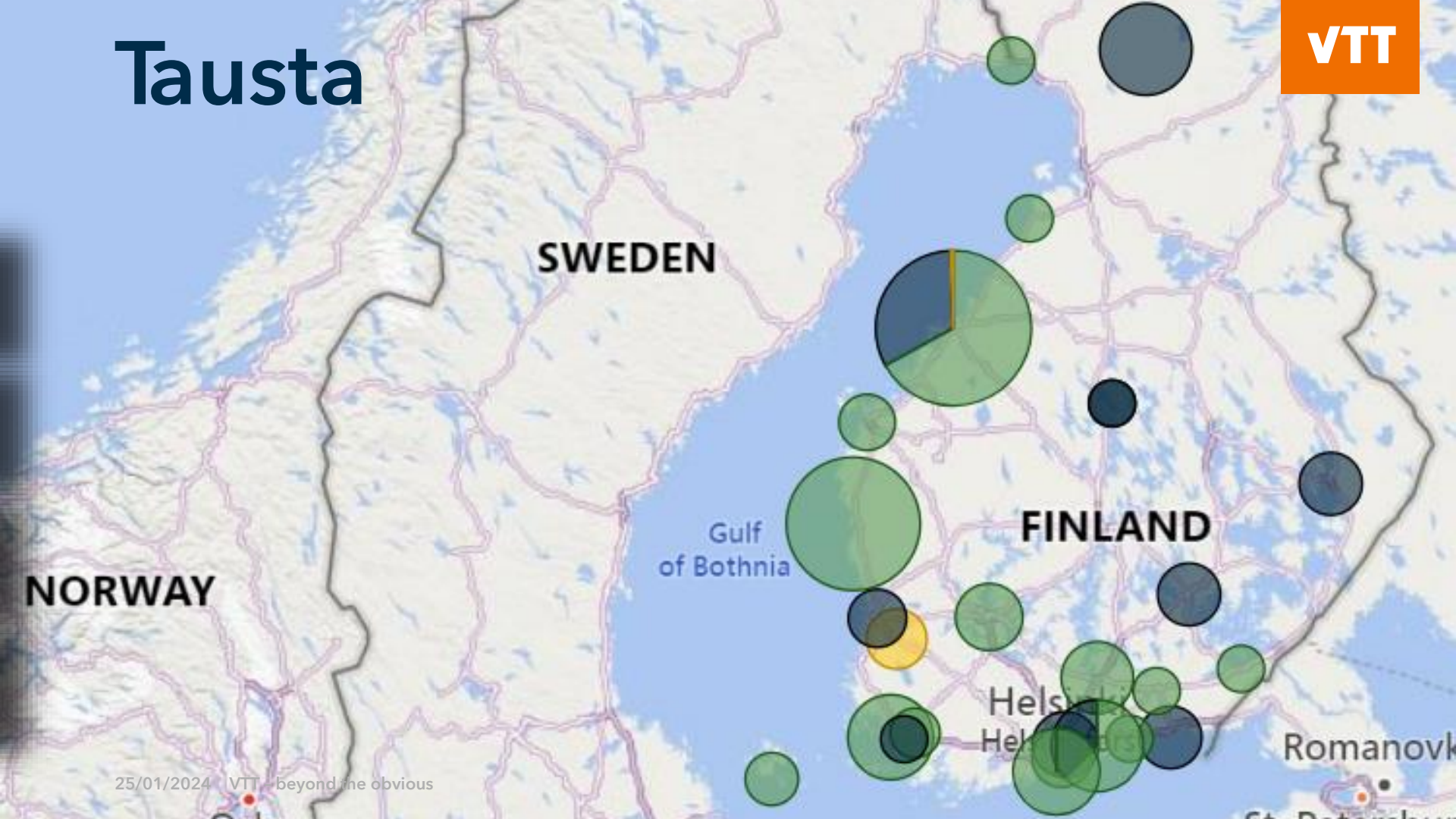
SWEDEN

Gulf of Bothnia

FINLAND

Helsinki
Helsinki

Romanovk
St. Petersburg

Tausta

VTT

Kymmeniä puhtaan vedyn projekteja

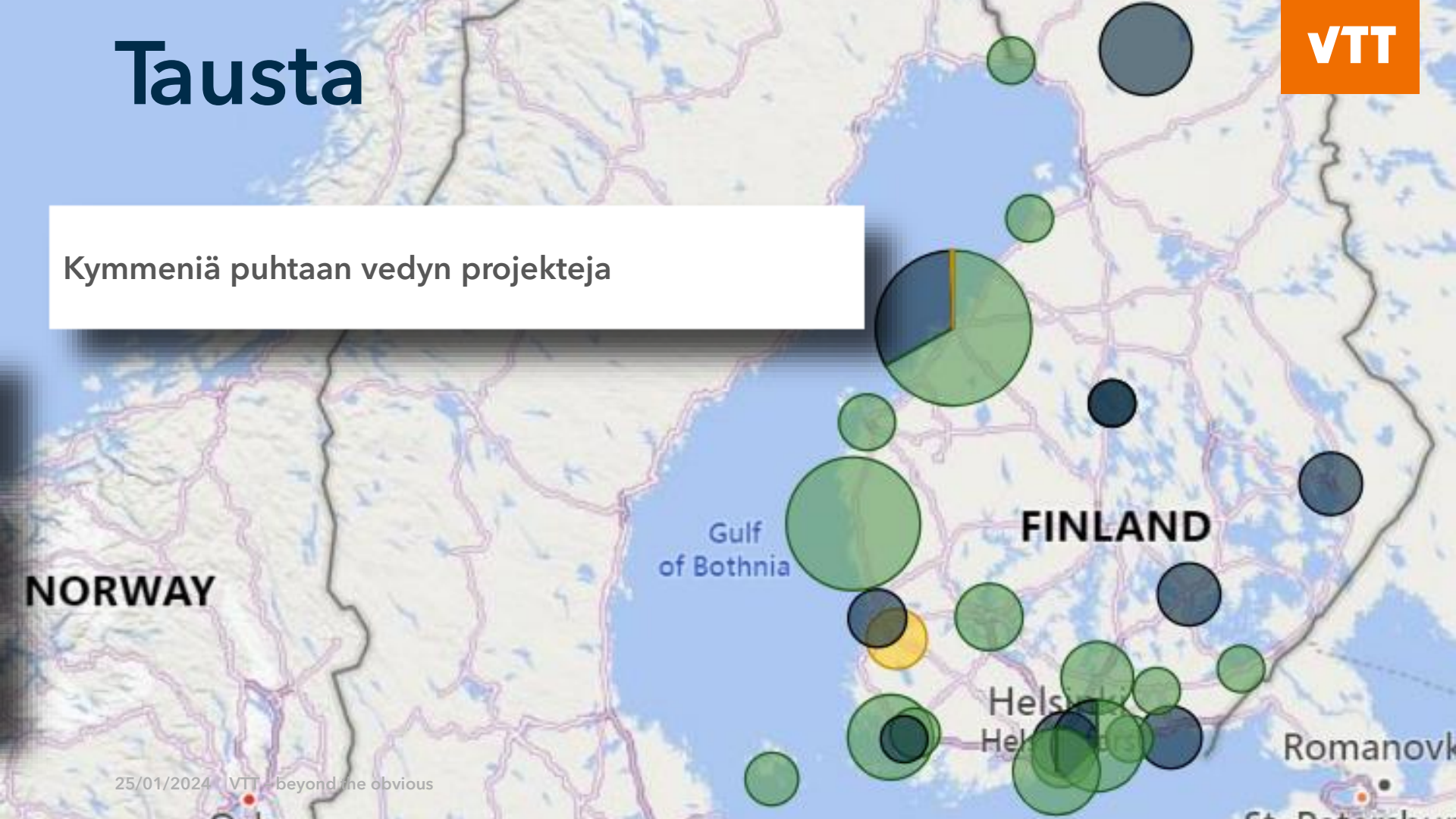
NORWAY

Gulf of Bothnia

FINLAND

Helsinki

Romanovk

Tausta

VTT

Kymmeniä puhtaan vedyn projekteja

Alustavat liityntäkyselyt vetyverkkoon:
>80TWh/a tuotantoa ja >20 TWh/a kulutusta

NORWAY

Gulf of Bothnia

FINLAND

Helsinki
Helsinki

Romanovk

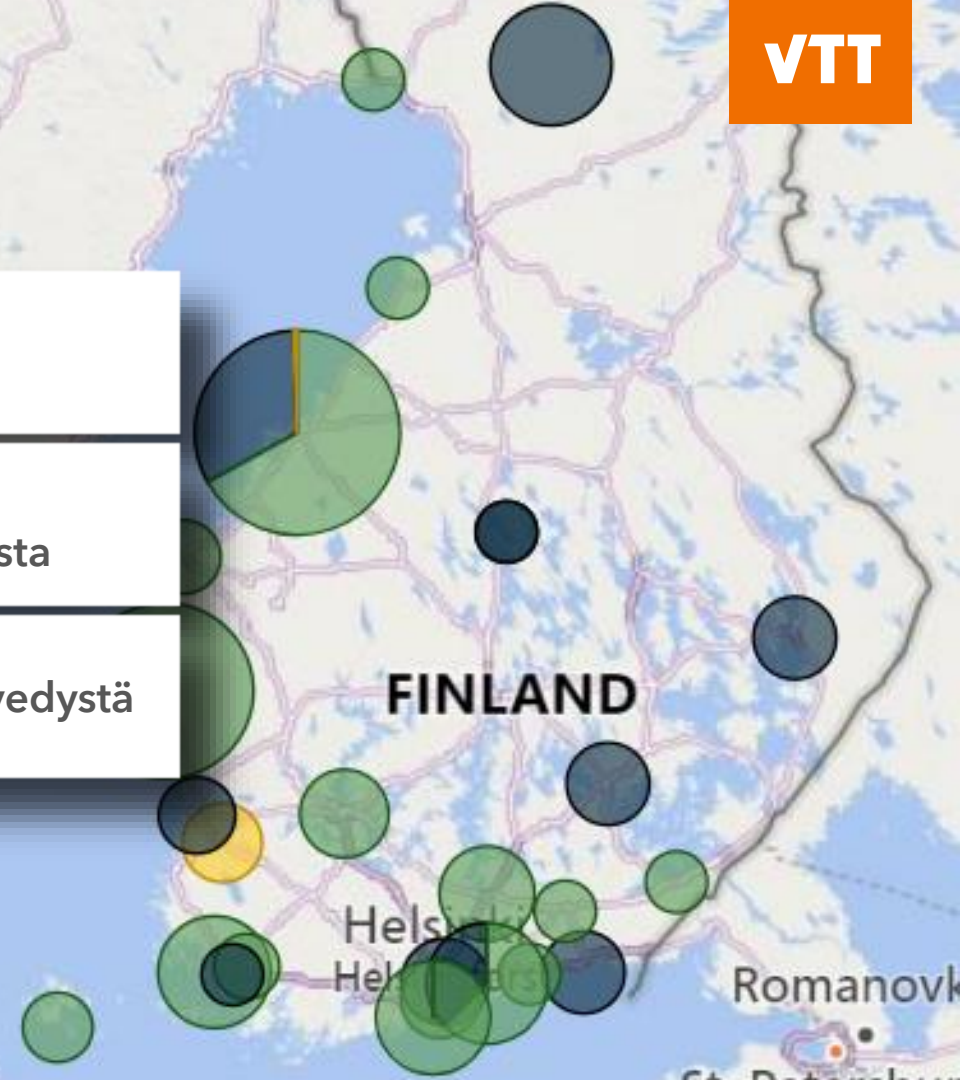
Tausta

VTT

Kymmeniä puhtaan vedyn projekteja

Alustavat liityntäkyselyt vetyverkkoon:
>80TWh/a tuotantoa ja >20 TWh/a kulutusta

Tavoite: Suomi tuottaa 10% EU:n puhtaasta vedystä

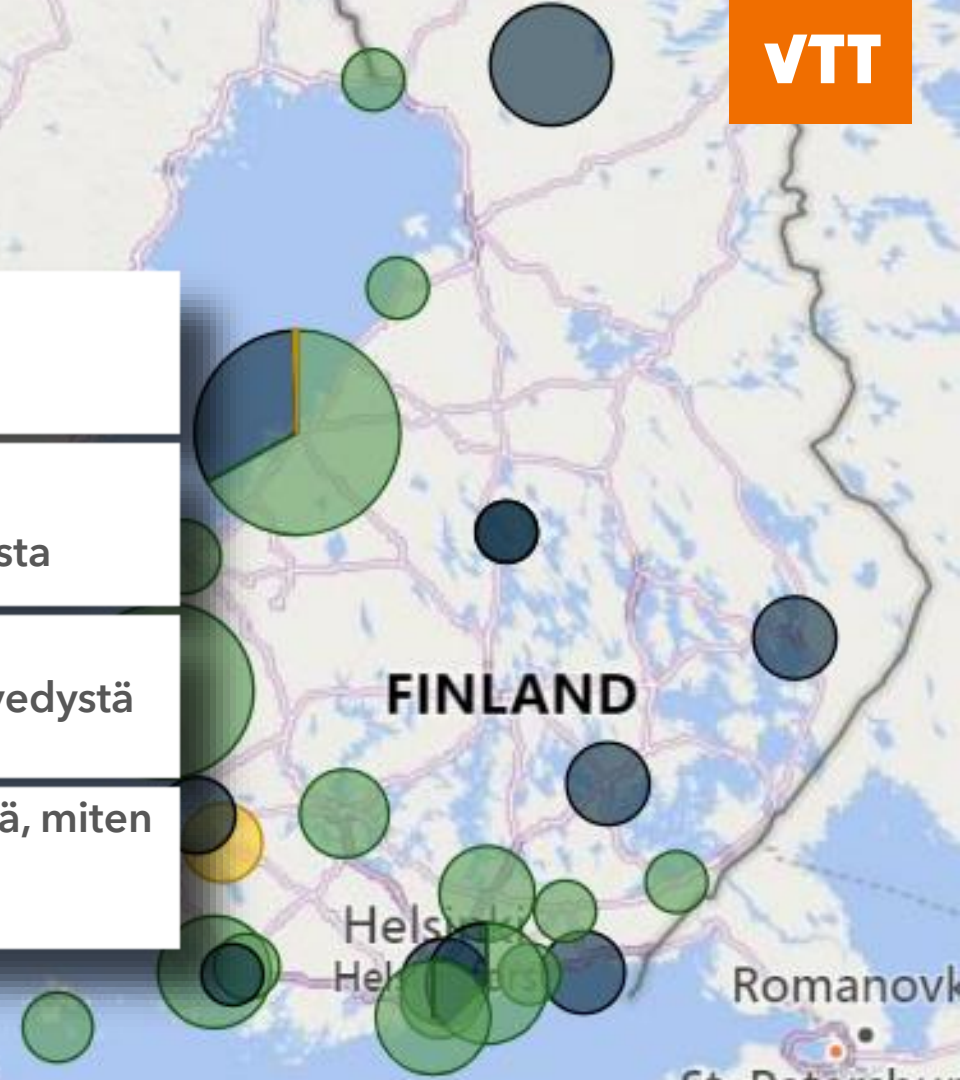
Tausta

Kymmeniä puhtaan vedyn projekteja

Alustavat liityntäkyselyt vetyverkkoon:
>80TWh/a tuotantoa ja >20 TWh/a kulutusta

Tavoite: Suomi tuottaa 10% EU:n puhtaasta vedystä

Tarvitsemme päätöksenteon tueksi tietoa siitä, miten voimme varmistaa Suomen vihreän H2-ekosysteemin tavoitteiden toteutumisen

Tausta

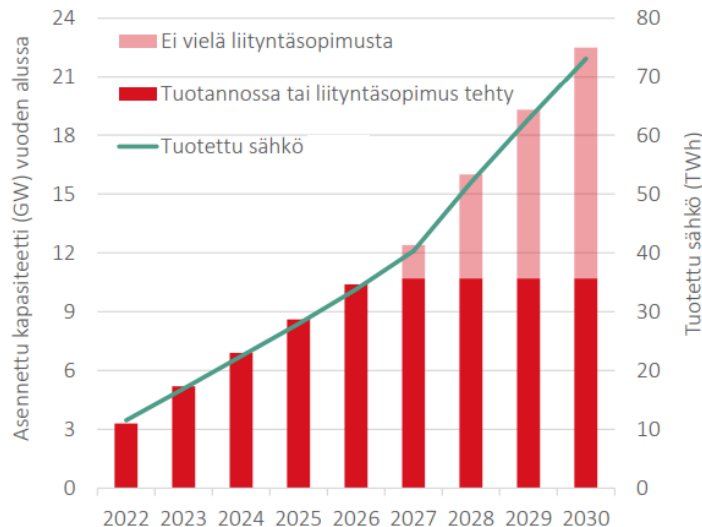
Kymmeniä puhtaan vedyn projekteja

Alustavat liityntäkyselyt vetyverkkoon:
>80TWh/a tuotantoa ja >20 TWh/a kulutusta

Tavoite: Suomi tuottaa 10% EU:n puhtaasta vedystä

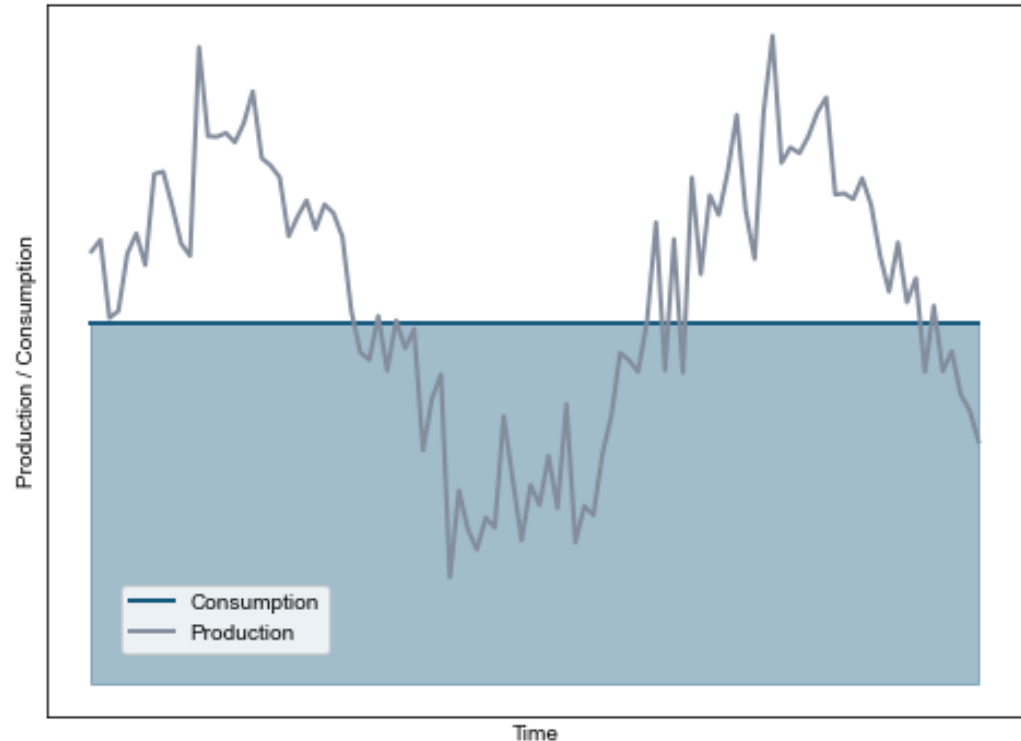
Tarvitsemme päätöksenteon tueksi tietoa siitä, miten voimme varmistaa Suomen vihreän H2-ekosysteemin tavoitteiden toteutumisen

Tuulivoiman kehitys (Fingridin ennuste Q3/23)

Haaste

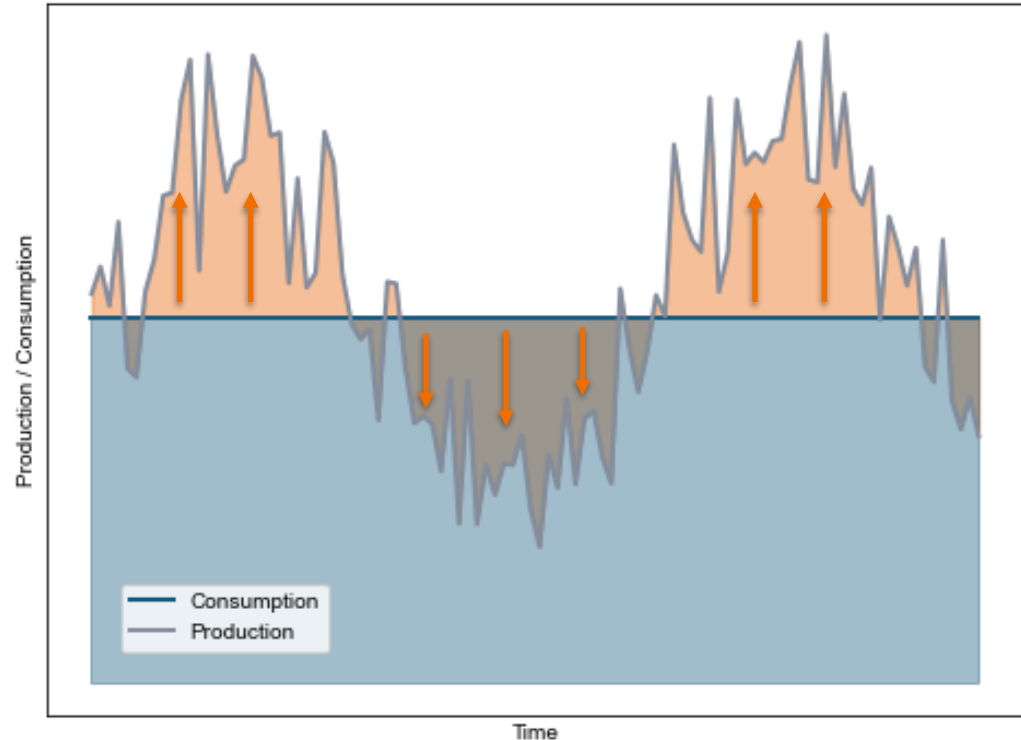
- Vaihtelevan uusiutuvan energian tuotannon ja vedynkulutuksen erilaiset profiilit
- Tavanomaisia vedyn käyttökohteita: öljynjalostus (vetykrakkaus ja -käsittely), ammoniakkin valmistus
- Nousevia käyttökohteita: rautamalmin suorapelkistys, synteettiset polttoaineet
- Prosessit usein termokemiallisia - rajallinen kyky operoida dynaamisesti

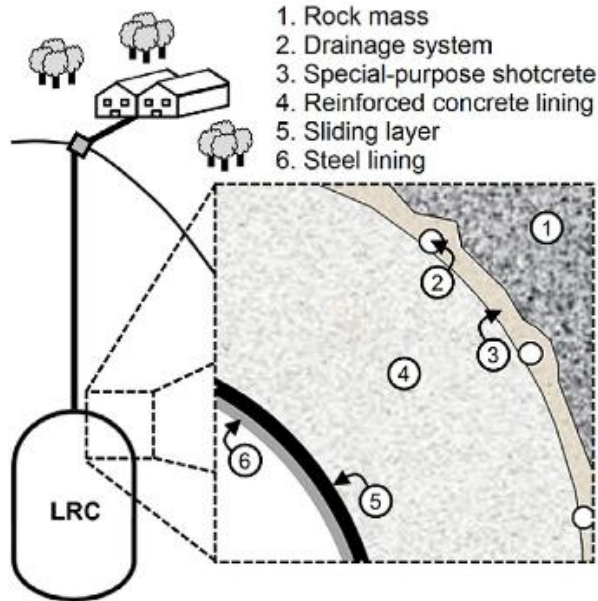

Ratkaisu

- ✓ Vetyvaraston avulla vedyn tuotanto ja kulutus voidaan kytkeä irti toisistaan
- ✓ Uusiutuvan energian täysimääräinen hyödyntäminen
- ✓ Matalampi vedyn tuotantokustannus
- ✓ Toimitusvarmuus

Lined rock cavern (LRC)

Kuva: [Damasceno et al., 2023](#)

- Kehitetty Ruotsissa: Skallen 40 000 m³ maakaasuvarasto käytössä alk. 2002
- HYBRIT-pilotti (100 m³), Luulaja: 1. pilotti LRC:n soveltuvuudesta vedyn varastointiin, 2022 - 2024
- Vaatii homogeenisen ja stabiilin kivimateriaalin
- Paine noin 20 - 250 bar, riippuu kallioperän laadusta ja varaston syvyydestä
- Täyttö - tyhjennyssyklejä >10/a
- Yksittäisen onkalon tilavuus 120 000 m³ asti ([Kruck et al., 2013](#))

Hydrogen Underground (HUG)

BUSINESS FINLAND

DUAL HELIX OF DECARBONIZATION

BEYOND CIRCULARITY,
VETURI ECOSYSTEM

NOVEL SUSTAINABLE & SCALABLE
SOLUTIONS, VETURI ECOSYSTEM

Green H2 value chain

Production

Supply

Storage lifecycle

Distribution

P2X
Applications

Commissioning +
Start-up

Excavation +
Construction

Design &
Engineering

Feasibility study

Energiateollisuus

New partner candidate:

OULU

BUSINESSOULU

SWECO

Tavoite

- **Luoda perusta laajamittaiselle maanalaiselle vedyn varastointikonseptille Suomen vetyalan liiketoiminta- ja teknologiaekosysteemissä**
  - Rakennetaan kilpailuetu kansainväliselle liiketoiminnalle → teknologia ja palvelut
  - Suuret vetyvarastot varmistavat vankan fossiilivapaan energiahuollon ja saumattoman ekosysteemin toiminnan

Tavoite

- Luoda perusta laajamittaiselle maanalaiselle vedyn varastointikonseptille Suomen vetyalan liiketoiminta- ja teknologiaekosysteemissä
- Rakennetaan kilpailuetu kansainväliselle liiketoiminnalle → teknologia ja palvelut
- Suuret vetyvarastot varmistavat vankan fossiilivapaan energiahuollon ja saumattoman ekosysteemin toiminnan

Tulos

- Esitetään 1-3 teknistaloudellisesta tapaustarkastelua suurten (>100 tH₂) vetyvarastojen rakentamiseksi Suomessa - enintään 3 tapausta esiarviointitasolla ja 1 konkreettisemmalla tasolla
  - Teknistaloudellinen arviointi, arvoketjun yritysten roolit sekä liiketoimintamalli varastointia ja jakelua varten
  - Kehittämisen etenemissuunnitelma yhdessä ekosysteemin kanssa
- IP-maisema ja konkreettisen LRC-varaston konseptisuunnittelu
- Turvallisuusjohtamisen suuntaviivat suurten maanalaisten vetyvarastojen lupamenettelyjä varten

1

Suunnittelu, rakentaminen ja omistus

- Rakennuskriisit, suhdannevaihtelut
- Mitä ovat kriittiset ekosysteimirajat?
  - Maantieteelliset rajat, vetyarvoketjun rajat
- Mitkä ovat kriittiset liiketoimintamallien rajat?
  - Toimijoiden roolit, haasteet ja riskit, ajurit ja mahdollistajat sekä tulevan liiketoiminnan aikataulut

1

Suunnittelu, rakentaminen ja omistus

- Rakennuskriisit, suhdannevaihtelut
- Mitä ovat kriittiset ekosysteemirajat?
  - Maantieteelliset rajat, vetyarvoketjun rajat
- Mitkä ovat kriittiset liiketoimintamallien rajat?
  - Toimijoiden roolit, haasteet ja riskit, ajurit ja mahdollistajat sekä tulevan liiketoiminnan aikataulut

2

Teknitaloudelliset haasteet

- Sekä rakentamisessa että käytössä
- Operointi: useita vedyn toimittajia ja kuluttajia - miten kysynnän ja tarjonnan jatkuvaa vaihtelua hallitaan?

1

**Suunnittelu,
rakentaminen ja omistus**

- **Rakennuskriisit, suhdannevaihtelut**
- **Mitä ovat kriittiset ekosysteimirajat?**
  - Maantieteelliset rajat, vetyarvoketjun rajat
- **Mitkä ovat kriittiset liiketoimintamallien rajat?**
  - Toimijoiden roolit, haasteet ja riskit, ajurit ja mahdollistajat sekä tulevan liiketoiminnan aikataulut

2

**Teknitaloudelliset
haasteet**

- **Sekä rakentamisessa että käytössä**
- **Operointi: useita vedyn toimittajia ja kuluttajia - miten kysynnän ja tarjonnan jatkuvaa vaihtelua hallitaan?**

3

Aikataulu

- **Mikä on tämäntyyppisen varastoinnin läpimenoaika?**
- **Millä perusteella edetään; esim. julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus vai täysin markkinalähtöinen malli, sääntelyn rooli?**

1

**Suunnittelu,
rakentaminen ja omistus**

- Rakennuskriisit, suhdannevaihtelut
- Mitä ovat kriittiset ekosysteimirajat?
  - Maantieteelliset rajat, vetyarvoketjun rajat
- Mitkä ovat kriittiset liiketoimintamallien rajat?
  - Toimijoiden roolit, haasteet ja riskit, ajurit ja mahdollistajat sekä tulevan liiketoiminnan aikataulut

2

**Teknitaloudelliset
haasteet**

- Sekä rakentamisessa että käytössä
- Operointi: useita vedyn toimittajia ja kuluttajia - miten kysynnän ja tarjonnan jatkuvaa vaihtelua hallitaan?

3

Aikataulu

- Mikä on tämän tyyppisen varastoinnin läpimenoaika?
- Millä perusteella edetään; esim. julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus vai täysin markkinalähtöinen malli, sääntelyn rooli?

4

Vedyn ominaisuudet

- Rakenteet, riskit, toimintamallit, turvallisuuskriittisen järjestelmän lähestymistapa

JustH2Transit

- Oulun yliopiston johtama ja Suomen Akatemian rahoittama hanke, jossa tarkastellaan vetysiirtymän teknis-taloudellis-sosiaalisia aspekteja. 2023-2026.

Towards fossil-free steel 1 & 2 (FFS 1 & 2)

- SSAB:n johtama hanke, tavoitteena mahdollistaa fossiilivapaa teräksenvalmistus kehittämällä sähkö- ja vetyteknologiaa.
- BF co-innovation -hanke. VTT ja Fortum johtaneet vedyn tutkimus- ja kehitystyötä, sisältää LRC:n tutkimista. 2021-2025.

BalticSeaH2

- Suomalais-virolainen vetylaaksohanke, Helen ja VTT keskeisiä kumppaneita, Neste neuvoa-antavana jäsenenä.
- EU-hanke 2023-2028. Hankkeen kokonaisvolyyymi 33 M€.

A green hydrogen geostorage battery in Taranaki, New Zealand

- GTK osallistuu hankkeeseen, jossa tutkitaan vedyntuotannon varastoinnin teknis-taloudellis-sosiaalisia näkökohtia uusiutuvien energialähteiden kausivaihteluiden tasoittamiseksi. 2022-2027.

bey⁰nd

the obvious

Tiia Kanto
tiia.kanto@vtt.fi